

Ontwerpbesluit
van Gedeputeerde Staten van Limburg

**Verzoek
Wijziging/actualisatie/intrekking
voorschriften omgevingsvergunning**

Houbensteyn Heideveld B.V. te Grubbenvorst,
gemeente Horst aan de Maas

Zaaknummer: 2019-203132

Kenmerk: 2019/59303 d.d. 8 augustus 2019
Verzonden:

INHOUDSOPGAVE

1	Besluit	3
1.1	Onderwerp	3
1.2	Eerder genomen besluit	4
1.3	Besluit	4
1.4	Procedure	5
1.5	Afschriften	5
1.6	Rechtsbescherming	6
1.7	Ondertekening	6
2	Procedure	7
2.1	Huidige vergunnings situatie	7
2.2	Bevoegd gezag	10
3	Toetsingskader en overwegingen	11
3.1	Verzoek	11
3.2	Beoordeling verzoek	12
4	Zienswijzen	19
5	Bijlage 1 toegevoegd voorschrift	20
6	Bijlage 2 gewijzigd bestaand voorschrift	21
7	Bijlage 3 Verzoekers actualisatie/intrekking vigerende omgevingvergunning Houbensteyn Heideveld B.V.	23

1 Besluit

1.1 Onderwerp

Op 4 april 2019 hebben wij namens twee belanghebbenden van Wösten juridisch advies te Den Haag een verzoek tot intrekking dan wel actualisatie van een reeds op 21 januari 2014 door ons verleende omgevingsvergunning ontvangen.

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 21 januari 2014 aan Heideveld Beheer BV een omgevingsvergunning (revisievergunning op grond van artikel 8.1 jo. 8.4 van de Wet milieubeheer welke van rechtswege een omgevingsvergunning is geworden) met kenmerk 10/26186 verleend voor de inrichting gelegen aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst, gemeente Horst aan de Maas.

Door een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 mei 2015 is deze vergunning onherroepelijk geworden. Per 21 juni 2017 is de vergunning overgegaan op Houbensteyn Heideveld B.V. (hierna te noemen Houbensteyn).

Met ingekomen brieven van 22, 23, 24, 25, 28, 29 mei, 6 en 12 juni 2018 zijn in het verleden reeds verzoeken ingekomen van belanghebbenden om de aan Houbensteyn verleende omgevingsvergunning in te trekken subsidiair ambtshalve te wijzigen overeenkomstig artikel 2.33 lid 1 sub d van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Deze verzoeken hebben betrekking op de binnen de inrichting van Houbensteyn nog te bouwen varkensstallen en de hiermee samenhangende realisatie van het gecombineerde luchtwassysteem BWL 2009.12. De vergunningaanvraag en de omgevingsvergunning zijn gebaseerd op de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv), waarbij voor dit type aan het luchtwassysteem een geurreductie van 85% wordt toegeschreven.

In de verzoeken wordt verwezen naar de op 3 april 2018 door de Staatssecretaris Van Veldhoven (Infrastructuur en Waterstaat) naar de Tweede Kamer gestuurde WUR rapport 'Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen, Deel 1 en 2', en de bijbehorende beleidsreactie. Uit het WUR-rapport komt naar voren dat combiluchtwassers veel minder presteren dan waarvan in de regelgeving wordt uitgegaan. De gemiddelde geurverwijdering van de combi luchtwassers was 40%. Dat is de helft van de verwachte gemiddelde reductie van 81%.

Op basis van de resultaten van het WUR-onderzoek vindt de Staatssecretaris het noodzakelijk de geurreductiepercentages en de hoogte van de geuremissiefactoren van combiwassers in de Rgv aan te passen. Dit betekent concreet dat de geurreductiepercentages voor alle combiwassers met hoge reductiepercentages (> 50%) fors naar beneden worden bijgesteld en als gevolg daarvan de geuremissiefactoren fors worden verhoogd overeenkomstig die van enkelvoudige chemische en biologische luchtwassystemen.

Inmiddels is op 20 juli 2018 de wijziging van de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) en de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) in werking getreden (Staatscourant 2018, nr. 39674). Uit deze wijziging van de Rgv volgt dat het verwijderingsrendement van de BWL 2009.12 naar beneden wordt bijgesteld van 85% naar 45%.

Naar de mening van belanghebbenden volgt uit bovenstaande dat het bevoegd gezag jarenlang op basis van onvoldoende milieutechnisch onderzoek gecombineerde luchtwassers heeft vergund met onjuiste verwijderingsrendementen. Voor de inrichting van Houbensteyn volgt hieruit dat de vergunde geuremissie voor de nieuw te bouwen stallen aanzienlijk hoger uitvallen en (theoretische) geurbelastingen optreden welke de wettelijke normen twee maal tot bijna vier maal overschrijden.

Als gevolg hiervan zijn de omwonenden ernstig gedupeerd stellen belanghebbenden. Naar de mening van belanghebbenden zal door het ongewijzigd in stand laten van de verleende omgevingsvergunning en de realisatie van de vergunde gecombineerde luchtwassers een onaanvaardbare milieusituatie zal ontstaan en zijn omwonenden ernstig gedupeerd, omdat daarbij geuroverschrijdingen optreden.

Nu zodanig vaststaat dat de betrokken luchtwassers niet de gestelde reductiepercentages realiseren en het realiseren van die reductiepercentages expliciet en dwingend zijn voorgeschreven in voorschrift 2.3 van de vigerende revisievergunning, kan naar de mening van belanghebbenden de vergunning niet ongewijzigd in stand blijven. In de gegeven omstandigheden zijn wij volgens belanghebbenden gebonden aan de plicht om gepast op te treden opdat niet een installatie wordt gerealiseerd waarvan bij voorbaat vaststaat dat niet aan de gestelde milieuplichten kan worden voldaan. De extreem hoge geurbelasting die bij de woningen van belanghebbenden optreedt naar aanleiding van de (theoretische) geurverwijderingsrendementen van de combi-luchtwassers binnen de inrichting van Houbensteyn Heideveld BV is volstrekt ontoelaatbaar, aldus belanghebbenden.

1.2 Eerder genomen besluit

Reeds op 1 november 2018, verzonden op 5 november 2018, hebben wij op gelijkkluidende verzoeken van 8 andere belanghebbenden met dezelfde gemachtigde (Wösten juridisch advies) een besluit genomen. Met dit besluit hebben wij met toepassing van artikel 2.31, tweede lid onder b van de Wabo, de omgevingsvergunning van 21 januari 2014 op verzoek van die 8 belanghebbenden gewijzigd. Daartegen ingestelde beroepen en verzoeken om voorlopige voorziening zijn bij uitspraak van 15 maart 2019, AWB/ROE 18/3143, 18/3144, 18/3145 en 18/3148 ongegrond verklaard en afgewezen. Tegen deze uitspraak is hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) en tegelijkertijd is tevens om een voorlopige voorziening verzocht. Op 17 mei 2019, 201902376/2/A1, heeft de Voorzitter van de ABRS het verzoek om voorlopige voorziening afgewezen. Nu wij reeds een besluit hebben genomen op gelijkkluidende verzoeken en de rechtmatigheid van deze besluitvorming door drie uitspraken bevestigd is, bestaat er voor ons geen reden een ander of nieuw besluit te nemen.

Wij beschouwen de uitspraken, zoals hierboven genoemd, op deze plek als ingelast en ter motivering van de inhoud van dit besluit.

1.3 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg zijn voornemens, gelet op het reeds genomen besluit van 1 november 2018 met kenmerk 2018-203062, waarbij wij de omgevingsvergunning van 21 januari 2014 met kenmerk 10/26186 met toepassing van artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo hebben gewijzigd, het verzoek van 4 april 2019 van Wösten juridisch advies namens belanghebbenden af te wijzen.

1.4 Procedure

Dit besluit is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo. Gelet op artikel 3.10, eerste lid, van de Wabo is deze procedure van toepassing omdat de aanvraag geheel betrekking heeft op:

- een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e (milieu).

alsmede de te wijzigen voorschriften middels de vigerende vergunning eveneens middels de uitgebreide voorbereidingsprocedure tot stand zijn gekomen (artikel 3.15, derde lid Wabo). Verder is rekening gehouden met de gestelde procedurele vereisten in artikel 3.15, eerste en tweede lid van de Wabo.

1.5 Afschriften

Een afschrift van dit Besluit is verzonden aan:

- a. Houbensteyn Heideveld B.V.
de heren M. Houben en G. Vullings
Ysselsteynseweg 69
5813 BK Ysselsteyn
- b. Het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Horst a/d Maas
Postbus 6005
5960 AA HORST
- c. Verzoekers wijziging besluit (zie bijlage 3);

1.6 Rechtsbescherming

Gereserveerd

1.7 Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Limburg,
namens dezen,

C.J. Hermans,
Afdelingshoofd Vergunningen
RUD Zuid-Limburg

2 Procedure

2.1 Huidige vergunnings situatie

Op 21 januari 2014 hebben wij aan Heideveld Beheer BV, inmiddels Houbensteyn Beheer BV een revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend welke van rechtswege een omgevingsvergunning ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is geworden.

Projectbeschrijving Heideveld Beheer B.V. (paragraaf 4.2 considerans omgevingsvergunning)

De aanvraag van Heideveld betreft de uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoerkeuken) binnen het concept NGB (zie paragraaf 4.1 van de considerans). Het huidige bedrijf heeft een vergunning voor het houden van 6.531 vleesvarkens (zie paragraaf 4.4 van de considerans). In de onderstaande tabel is de aangevraagde dierbezetting met bijbehorende milieubelasting weergegeven rekening, daarbij rekeninghoudende met de uitspraak van de Raad van State.

Tabel 1

Aangevraagd									
Stal nr.	Emissie punt	Diersoort	Aantal dieren	Omrekenfactoren			Ammoniak Kg/jaar	Geur OUE/s	Fijn stof Kg/jaar
				NH ₃ ⁸	OU _e ⁹	PM10 ¹⁰			
4	A1	Gespeende biggen ¹	1.836	0,09	1,2	15	165,24	2.203,2	27,54
5	A2	Gespeende biggen ¹	1.836	0,09	1,2	15	165,24	2.203,2	27,54
6	A3	Gespeende biggen ²	2.142	0,11	1,2	15	235,62	2.570,4	32,13
7	A4a	Gespeende biggen ²	2.142	0,11	1,2	15	235,62	2.570,4	32,13
8	A4b	Gespeende biggen ²	2.448	0,11	1,2	15	269,28	2.937,6	36,72
9	B1	Vleesvarkens ³	5.880	0,53	3,5	31	3.116,4	20.580	182,28
	B2	Vleesvarkens ³	3.528	0,53	3,5	31	1.869,84	12.348,0	109,37
	C1	Vleesvarkens ³	5.880	0,53	3,5	31	3.116,4	20.580,0	182,28
	C2	Vleesvarkens ³	5.040	0,53	3,5	31	2.671,2	17.640,0	156,24
10	D	Kraamzeugen ⁴	300	1,25	4,2	32	375,0	1.260,0	9,60
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.116	0,63	2,8	35	703,08	3.124,8	39,06

Aangevraagd									
Stal nr.	Emissie punt	Diersoort	Aantal dieren	Omrekenfactoren			Ammoniak Kg/jaar	Geur OU _E /s	Fijn stof Kg/jaar
				NH ₃ ⁸	OU _e ⁹	PM10 ¹⁰			
		Dekberen ⁶	41	0,83	2,8	36	34,03	114,8	1,48
		Opfokzeugen ⁷	432	0,53	3,5	31	228,96	1.512,0	13,39
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	0,63	2,8	35	51,66	229,6	2,87
	E	Kraamzeugen ⁴	300	1,25	4,2	32	375	1.260,0	9,60
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.156	0,63	2,8	35	728,28	3.236,8	40,46
		Dekberen ⁶	423	0,83	2,8	36	3,32	11,2	0,14
		Opfokzeugen ⁷	288	0,53	3,5	31	152,64	1.008,0	8,93
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	0,63	2,8	35	51,66	229,6	2,87
		Gespeende biggen ²	432	0,11	1,2	15	47,52	518,4	6,48
		Totaal	35.384				14.596,00	96.138,0	921,11

- ^{1.} gespeende biggen (D 1.1.15.4.1), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak ≤ 0,35 m²
- ^{2.} gespeende biggen (D 1.1.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,35 m²
- ^{3.} vleesvarkens (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,8 m²
- ^{4.} kraamzeugen (D 1.2.17.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
- ^{5.} guste en dragende zeugen (D 1.3.12.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
- ^{6.} dekberen (D 2.4.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
- ^{7.} opfokzeugen (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,8 m²

8. emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens bijlage 1 van de laatste wijziging van de Regeling ammoniak en veehouderij van 1 oktober 2012 (Stcrt. 24 oktober 2012 nr. 21301)
9. aantal Odour Units per seconde per dier volgens bijlage 1 van de laatste wijziging van de Regeling geurhinder en veehouderij van 3 oktober 2011 (Stcrt. 18 oktober 2011 nr. 18729)
10. emissie in gram per dier per jaar volgens de op 15 maart 2013 op de website van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) gepubliceerde emissiefactoren

Uitspraak Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS)

Deze (rechtsgevolgen van deze) omgevingsvergunning is (zijn) onherroepelijk geworden bij uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 mei 2015, 201402062/1/A4 en deze uitspraak treedt deels in plaats van het vernietigde vergunningsbesluit.

Middels deze uitspraak is de door Houbensteyn aangevraagde vergunning geweigerd voor het houden van 1.120 vleesvarkens (zie paragraaf 4.2 van considerans). Van de oorspronkelijk aangevraagde 20.328 vleesvarkens blijven er dan 19.208 stuks vleesvarkens over. Het bij de uitspraak gevoegde dimensioneringsplan is toegevoegd als bijlage 5 van de vergunningsaanvraag en de vergunningsvoorschriften 2.1 en 2.3 luiden als volgt:

Maximaal aantal dier(soorten)

2.1

Binnen de inrichting mogen ten hoogste de in paragraaf 4.2 van de considerans opgenomen aantallen dieren per diersoort aanwezig zijn, dit met uitzondering van stal 9, waarvoor de volgende toegestane aantallen gelden:

Stal nr.	Emissiepunt	Diersoort	Aantal dieren
9	B1	Vleesvarkens	5.488
9	B2	Vleesvarkens	3.528
9	C1	Vleesvarkens	5.488
9	C2	Vleesvarkens	4.704

Huisvestingssysteem

2.3 Algemeen

- a. De stalnummers 4 t/m 10 (emissiepunten A1 t/m A3, A4a, A4b, B1, B2, C1, C2, D en E) moeten zijn uitgevoerd met een gecombineerd luchtwassysteem (BWL 2009.12 van oktober 2009) met voor ammoniak en **geur** een verwijderingsrendement van **85%**.
- b. De stallen moeten worden uitgevoerd overeenkomstig de bij de aanvullende gegevens van 18 juni 2013 behorende tekening(en), dimensioneringsplan en bijlage(n), tenzij anders in de voorschriften staat aangegeven. In afwijking van het gestelde onder b geldt voor stal 9 het dimensioneringsplan, opgenomen als bijlage 5 bij dit besluit.

Op 1 november 2018 met kenmerk 2018-203062, hebben wij de omgevingsvergunning van 21 januari 2014 met kenmerk 10/26186 met toepassing van artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo gewijzigd door de bijlage 1 en 2 van dit besluit genoemde voorschriften toe te voegen en te wijzigen.

Beroepen en verzoeken om voorlopige voorzieningen hiertegen zijn bij uitspraak 15 maart 2019 door de Rechtbank Limburg en door de Voorzitter van de ABRS op 17 mei 2019 ongegrond verklaard en afgewezen. Hoger beroep tegen de uitspraak van de Rechtbank Limburg is ingesteld bij de ABRS en uitspraak is nog niet gedaan.

Met ons besluit van 2 mei 2019 hebben wij het verzoek van 3 april 2019, 4 april 2019 ingekomen, ingediend namens twee belanghebbenden, afgewezen met de motivering als herhaalde aanvraag op grond van artikel 4:6, tweede lid van de Awb. Het door één belanghebbende hiertegen ingestelde beroep is bij uitspraak van 31 juli 2019, ROE 19/1660, door de Rechtbank Limburg gegrond verklaard en ons besluit van 2 mei 2019 is hierbij vernietigd, waarbij wij opgedragen zijn alsnog inhoudelijk op het verzoek van belanghebbenden te beslissen. Hieronder volgt de motivering van de rechtbank.

Beoordeling

6. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) heeft in zijn uitspraak van 17 juni 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:1864) overwogen dat van een herhaalde aanvraag, als bedoeld in artikel 4:6 van de Awb, in beginsel slechts sprake kan zijn als deze is ingediend door dezelfde aanvrager.

7. In het besluit van 1 november 2018, waarin verweerder een beslissing heeft genomen op de eerdere verzoeken die in 2018 zijn gedaan, is in bijlage 3 een lijst opgenomen van de verzoekers die destijds de verzoeken om intrekking/actualisering van de omgevingsvergunning hadden ingediend. De rechtbank stelt vast dat eiser (en ook C.L.W. Roosen-Niessen) niet op deze lijst staan vermeld. Ook staan zij niet vermeld op de lijst van personen die toentertijd een zienswijze hebben ingediend.

8. Nu eiser niet behoort tot de (groep van) personen die eerder een verzoek (aanvraag) tot intrekking/actualisering hebben gedaan, is de rechtbank van oordeel dat niet voldaan is aan het criterium van de Afdeling, dat van een herhaalde aanvraag slechts sprake kan zijn als deze is ingediend door dezelfde aanvrager. Dit brengt tevens met zich dat verweerder, anders dan hij meent, nog geen besluit heeft genomen ten aanzien van eisers verzoek. Het feit dat eiser wel dezelfde gemachtigde heeft als (een deel van) diegenen die de eerdere aanvragen hebben ingediend, doet hier niet aan af. Ook het feit dat eiser in dezelfde straat en (wellicht) in dezelfde buurt woont als de eerdere aanvragers doet hier niet af.

9. Verweerder heeft zich dus ten onrechte op het standpunt gesteld dat het verzoek van eiser kan worden afgewezen op grond van artikel 4:6, tweede lid, van de Awb. De rechtbank vernietigt daarom het bestreden besluit en draagt verweerder op alsnog inhoudelijk op het verzoek te beslissen.

2.2 Bevoegd gezag

De inrichting is genoemd in categorie 8.1, onder a en 28.4, a onder 6 en c onder 1 van onderdeel C van bijlage 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Verder bevat de inrichting één of meerdere IPPC-installaties (categorie 6.6, sub b en c van Bijlage I bij de Richtlijn Industriële Emissies). Daarom zijn wij het bevoegd gezag voor de integrale omgevingsvergunning.

3 Toetsingskader en overwegingen

Overeenkomstig artikel 2.31 Wabo kan het bevoegd gezag voorschriften die aan een omgevingsvergunning zijn verbonden wijzigen. De omstandigheden waaronder dit moet of kan gebeuren zijn eveneens vermeld in dit artikel. In dit geval is er sprake van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.31, tweede lid, onderdeel b: een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, voor zover dit in het belang van de bescherming van het milieu is. Hier zullen we hiernavolgend verder op in gaan.

Overeenkomstig artikel 2.33 Wabo kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning (gedeeltelijk) intrekken. De omstandigheden waaronder dit moet of kan gebeuren zijn eveneens vermeld in dit artikel. In dit geval is er geen sprake van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.33. De inrichting waartoe vergunning is verleend en met name de veranderingen (nieuwe stallen met combi-luchtwassers) zijn namelijk nog niet opgericht en in werking gesteld, laat staan afgebouwd, zodat nooit kan worden gesteld dat de inrichting of het mijnbouwwerk ontoelaatbaar nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt. Wij zijn daarnaast bovendien van mening – en op dat punt wordt het verzoek van belanghebbenden dan ook gehonoreerd – dat toepassing van artikel 2.31 voor het voorkomen van toekomstige nadelige gevolgen voor het milieu een deugdelijke oplossing biedt.

In onderhavig geval is verzocht tot intrekking dan wel wijziging van de voorschriften van de volgende aspecten van de vergunning:

- in te trekken dan wel zodanig te actualiseren van de vigerende omgevingsvergunning dat de vergunde bedrijfsvoering tenminste voldoet aan de wettelijke eisen van de Wet geurhinder en veehouderij, gebaseerd op de meest actuele milieu-inzichten.

3.1 Verzoek

Op 4 april 2019 hebben wij namens twee belanghebbenden van Wösten juridisch advies te Den Haag een verzoek tot intrekking dan wel actualisatie van een reeds op 21 januari 2014 door ons verleende omgevingsvergunning ontvangen.

Op 22, 23, 24, 25, 28, 29 mei, 6 en 12 juni 2018 hebben wij reeds diverse gelijklopende verzoeken, zoals die hierboven zijn genoemd, ontvangen van natuurlijke personen, woonachtig in de directe omgeving van de inrichting van Houbensteyn en rechtspersonen waaronder Vereniging Behoud de Parel te Grubbenvorst, MOB te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen om de door ons aan Houbensteyn verleende omgevingsvergunning in te trekken dan wel zodanig te actualiseren dat de vergunde bedrijfsvoering tenminste voldoet aan de wettelijke eisen van de Wet geurhinder en veehouderij, gebaseerd op de meest actuele milieu-inzichten (zie §1.1 van ons besluit).

3.2 Beoordeling verzoek

Voor de vergunde situatie verwijzen wij hier naar §2.1 van de considerans.

Onderzoek luchtwassers

Luchtwassers worden met name in de provincies Noord-Brabant, Gelderland en Limburg veelvuldig toegepast, voornamelijk bij varkenshouderijen (ruim 2.400). Van alle luchtwassers is bijna de helft van het type combi luchtwasser. In het tussenadvies van de bestuurlijke werkgroep evaluatie geurhinder uit 2015 werden twijfels geuit over de prestaties van luchtwassers. Dit heeft ertoe geleid dat het toenmalige ministerie van Infrastructuur en Milieu aan Wageningen University & Research (WUR) opdracht heeft gegeven nader onderzoek te doen naar de rendementen voor geurverwijdering van de luchtwassers, met name combi luchtwassers.

Nadat een oriënterend onderzoek een onduidelijk beeld opleverde, is een groter onderzoek uitgevoerd. In dat tweede onderzoek zijn bedrijven met luchtwassers onaangekondigd bezocht. De werking van de wassers is daarbij bemeten. Dit geeft een beeld van de rendementen in de praktijk. Metingen aan wassers voor de toelating op de markt worden altijd gedaan aan wassers die eerst goed zijn ingesteld. Dit verschil is belangrijk voor de interpretatie van de resultaten. De focus van het onderzoek lag op geur. Daarnaast zijn, ter ondersteuning van de interpretatie van de geurverwijdering, indicatieve metingen van de ammoniakverwijdering uitgevoerd.

Resultaten

De prestaties van de enkelvoudige luchtwassers kwamen overeen met de in de regelgeving opgenomen waarden. Voor combi luchtwassers was de prestatie echter aanzienlijk lager dan waar in de regelgeving van wordt uitgegaan. De gemiddelde geurverwijdering van de combi luchtwassers was 40%. Dat is de helft van de verwachte gemiddelde reductie van 81%. Voor ammoniakverwijdering was de gemiddeld gemeten reductie 59%, ten opzichte van een verwachte reductie van 85%. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat slechts indicatieve metingen zijn uitgevoerd.

Oorzaken gevonden resultaten

De in de geurregelgeving opgenomen reductiepercentages voor combi luchtwassers zijn gebaseerd op in Duitsland geteste combi luchtwassers en op Duitse laboratoriummetingen. Die metingen zijn, net als de metingen in Nederland, uitgevoerd volgens de Europese norm voor geurmeting. In de uitvoering van de metingen volgens deze norm door Nederlandse en Duitse laboratoria zijn er echter grote verschillen gebleken. De metingen door Nederlandse laboratoria gaven veel hogere geuremissies te zien dan de metingen door Duitse laboratoria. De resultaten van de verschillende geurmetingen zijn daardoor onderling niet goed te vergelijken. Dat het meten van geur grote onzekerheden kent, was al langer bekend. Nederland werkt daarom in internationaal verband mee aan de verbetering van de Europese norm voor het meten van geur. Deze verschillen zijn mede aanleiding geweest voor het starten van het hiervoor genoemde oriënterend en vervolgonderzoek. Als andere mogelijke oorzaken voor de lagere prestaties worden in het WUR-rapport het ontwerp van de luchtwasser, niet uitgevoerd onderhoud en onvoldoende procesbewaking en processturing genoemd.

Helaas heeft het WUR-onderzoek aangetoond dat bepaalde luchtwassers in de praktijk veel minder presteren dan waarvan uit werd gegaan. Dit kan gevolgen hebben voor zowel burgers in de buurt van veehouderijen met een combi luchtwasser, als voor veehouders die hebben geïnvesteerd in een combiwasser op basis van een rechtsgeldige vergunning.

Op basis van de resultaten van het onderzoek acht de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I en W) het noodzakelijk de geurreductiepercentages van combiwassers in de Rgv aan te passen. De geurreductie van de combi luchtwassers is namelijk veel lager dan het wettelijke reductieniveau en vergelijkbaar met de prestaties van enkelvoudige luchtwassers. Voortschrijdend inzicht in de praktijk ondersteunt het beeld dat combi luchtwassers voor wat betreft het werkingsprincipe, dit wil zeggen ontwerptechnisch en procesmatig gezien, sterk lijken op enkelvoudige luchtwassers. Op basis hiervan heeft de Staatssecretaris de geurreductiepercentages van combi luchtwassers gelijk gesteld aan die van enkelvoudige luchtwassers.

Gevolgen van de aanpassing voor veehouderijen

In de op 3 april 2018 door de Staatssecretaris Van Veldhoven (Infrastructuur en Waterstaat) aan de Tweede Kamer toegestuurde beleidsreactie is opgenomen dat er voor bestaande bedrijven met een combi luchtwasser die niet worden gewijzigd, of die een vervangingsinvestering willen doen waarbij de geurbelasting en het aantal dieren van een of meerdere diercategorieën niet toeneemt, er niets verandert. De ondernemer heeft de investering immers gedaan op basis van een rechtsgeldige vergunning die door het bevoegd gezag is afgegeven en mag dus handelen in overeenstemming met die vergunning. Dit geldt ook voor een melding in het kader van het Activiteitenbesluit. Bij nieuwe bedrijven en uitbreiding van bestaande bedrijven, zowel voor activiteiten waarvoor een vergunning nodig is als waarvoor alleen een melding volstaat, heeft de beschreven aanpassing tot gevolg dat met de lagere geurreductiepercentages moet worden gerekend.

De voorgestelde aanpassing van de geurreductiepercentages voor combi luchtwassers zal voor veehouderijen waar deze wassers zijn toegepast geen gevolgen hebben voor het huidige vergunde of toegestane aantal dieren, maar zal wel de mogelijkheden voor uitbreiding inperken. Deze bedrijven zullen echter niet geheel “op slot” komen te zitten. Veehouders kunnen, ook met de nieuwe reductiepercentages, op hun bestaande locaties uitbreiden en zich op nieuwe locaties vestigen zolang zij daarmee de geurnorm (voor belasting van omliggende woningen) van de Wgv of het Activiteitenbesluit niet overschrijden. De aanpassing van de reductiepercentages zal er wel toe leiden dat in meer gevallen de geurbelasting van de omliggende woningen boven de geurnorm komt te liggen. Volgens de Wgv en het Activiteitenbesluit geldt dan de zogenoemde 50% regel. Namelijk als in zo'n situatie op één of meerdere stallen binnen het bedrijf een techniek wordt toegepast die de geuremissie reduceert, kan de helft van deze geurwinst worden gebruikt voor uitbreiding. Dat geldt ook na de aanpassing van de reductiepercentages. De mogelijkheden voor uitbreiding zullen beperkter zijn omdat het geurreducerend effect van de combi luchtwasser lager is en er op dit moment geen effectievere geurreducerende maatregelen beschikbaar zijn.

Gevolgen voor burgers en omwonenden

Weliswaar dwingt aanpassing van de reductiepercentages niet tot een wijziging bij bestaande veehouderijen, maar met de verhoging van de emissiefactoren staat wel vast dat bestaande bedrijven een hogere geurbelasting veroorzaken dan waarvan het bevoegde gezag is uitgegaan bij oprichting of wijziging van de veehouderij. Dat kan er soms voor omwonenden toe leiden dat sprake is van een (verdere) overschrijding van de geurnormen. Daarom wil de Staatssecretaris op korte termijn met IPO en VNG en overige betrokkenen het gesprek aangaan om te bezien op welke wijze de hoge geurbelasting in gezamenlijkheid en op zorgvuldige wijze aangepakt kan worden. Hierbij kan gedacht worden aan het optimaliseren van bestaande technieken, en het ontwikkelen en stimuleren van alternatieve technieken.

Met hen wil de Staatssecretaris ook bespreken hoe de controle op en de handhaving van de goede werking van combi luchtwassers kan worden verbeterd. Tevens zal een commissie ingesteld worden die nog in de zomer heeft onderzocht welke maatregelen op korte termijn mogelijk zijn ten behoeve van omwonenden in gebieden waar de geurnorm wordt overschreden. Verder zal de aanpak van de geurproblematiek in de veehouderij samen met de Staatssecretaris van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zo mogelijk afgestemd worden in het kader van de integrale verduurzaming van de veehouderij. Inmiddels (Kamerbrief van 23 april 2019) is er een reactie vanuit de Staatssecretaris van I en W naar de Tweede kamer verzonden met daarin het rapport aan van de Commissie Geurhinder Veehouderij. Juist omdat de Staatssecretaris het van belang vindt dat innovatieve technieken (ter reductie van geuremissies vanuit veehouderijen) snel een plek kunnen krijgen, zal zij in een definitieve beleidsreactie ook terugkomen op een planning en aanpak van de gehele systematiek van de stalbeoordeling.

Voor wat betreft de korter termijn stelt de Staatssecretaris het volgende:

*“Om de overlast voor omwonenden te verminderen, vind ik het belangrijk om ook op kortere termijn perspectief te bieden. Ik heb vorig jaar al de geurreductiepercentages van combiluchtwassers in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) aangepast, om zo **nieuwe situaties¹ waarbij geurhinder ontstaat te voorkomen.**”*

“Ten slotte is het, zoals de commissie in haar rapport aangeeft, vanzelfsprekend van belang dat regels en voorschriften voor een goede werking van het stalsysteem (inclusief luchtwassers²) goed worden nageleefd en gehandhaafd. Ik zal hierover met partijen in gesprek gaan.”

Hieronder volgt de afweging die wij destijds voor de verzoeken van de andere belanghebbenden hebben gemaakt.

Afweging

Voor bestaande bedrijven, zoals die van Houbensteyn, ondanks dat deze nog niet volledig zijn opgericht en in werking gebracht, met een combi luchtwasser die niet worden gewijzigd, of die een vervangingsinvestering willen doen waarbij de geurbelasting en het aantal dieren van een of meerdere diercategorieën niet toeneemt, verandert er niets, aldus de Staatssecretaris. De ondernemer heeft de investering immers gedaan op basis van een vergunning die door het bevoegd gezag is afgegeven en mag dus handelen in overeenstemming met die vergunning. Dit geldt ook voor een melding in het kader van het Activiteitenbesluit. Bij nieuwe bedrijven en uitbreiding van bestaande bedrijven, zowel voor activiteiten waarvoor een vergunning nodig is als waarvoor alleen een melding volstaat, heeft de beschreven aanpassing tot gevolg dat met de lagere geurreductiepercentages moet worden gerekend. In casu is deze situatie niet aan de orde, aangezien er op dit moment geen vergunning nodig is en ook geen vergunning door Heideveld wordt aangevraagd.

Aangezien er voor bestaande bedrijven met een vergunde combi luchtwasser waar niks wordt gewijzigd, zoals bij Houbensteyn, niks verandert en dus deze bedrijven conform hun onherroepelijke vergunning in werking mogen zijn, is actualisatie op dit punt, laat staan intrekking, al dan niet op verzoek van een belanghebbende derde niet aan de orde. Intrekken is geen optie: gelet op de zeer lange procedure (MER,

¹ De inrichting van Houbensteyn is niet nieuw maar betreft een vergunde en daarmee bestaande inrichting.

² Dit geldt uiteraard voor bestaande inrichtingen waaronder die van Houbensteyn.

zienswijzen, beroepen, rechtszaken) met als resultaat een rechtsgeldige omgevingsvergunning. Verder hebben de eigenaren van Houbensteyn sinds eind 2017 de handtekeningen gezet voor een miljoen investering voor de bouw van de vergunde stallen en combi luchtwassers. Daarnaast is Houbensteyn recentelijk begonnen met de daadwerkelijke grondwerkzaamheden ten behoeve van de bouw van de stallen. Het is verder niet te wijten aan Houbensteyn dat de Staatssecretaris er toe besluit om de door Houbensteyn aangevraagde en vergunde geruiveringsrendementen omlaag te schroeven. De gevolgen hiervan door eventueel een vergunning in te gaan trekken, kunnen onmogelijk voor rekening van Houbensteyn komen.

Voorgaande neemt niet weg dat wij het standpunt van verzoekers, dat op grond van de uit het WUR-onderzoek vastgestelde lagere geurverwijderingsrendementen van het vergunde gecombineerde luchtwassysteem BWL 2009.12 een zodanige hoge geurbelasting in de omgeving ontstaat waardoor de geurnormen uit de Wgv bij een aantal geurgevoelige objecten worden overschreden, onderschrijven. Om er zeker van te zijn dat de geurnormen uit de Wgv toch zoveel als mogelijk worden gerespecteerd zijn wij voornemens de vigerende omgevingsvergunning conform het subsidiaire voorstel van verzoekers te wijzigen. Zoals verzoekers reeds zelf terecht constateren, hebben wij middels dit besluit aan de vigerende omgevingsvergunning een nieuw voorschrift 2.3 A verbonden. In dit voorschrift hebben wij voor het vergunde gecombineerde luchtwassysteem BWL 2009.12 een meetverplichting opgenomen om er zeker van te zijn dat het verwijderingsrendement van 85% voor geur zoveel als mogelijk wordt gerespecteerd. Te meer nu vergunninghoudster haar aangevraagde en vergunde huisvestingssysteem nog moet gaan bouwen en in werking nemen, bestaat er voor haar de mogelijkheid van haar leverancier te eisen dat aan dit verwijderingsrendement van 85% wordt voldaan.

Het opleggen en handhaven van dit geurverwijderingsrendement kunnen wij echter niet opnemen in dit besluit, aangezien het rendement voor de vergunde luchtwastechnieken bij Houbensteyn wettelijk is aangepast naar 45%. Dit zou ook onredelijk zijn naar andere veehouderijen welke dezelfde luchtwastechnieken vergund hebben en waar slechts een geurverwijderingsrendement van 45 % geldt op basis van de door de Staatssecretaris gewijzigde regelgeving op dit punt. Daar waar verzoekers stellen dat de vigerende vergunning in ieder geval zodanig moet worden gewijzigd dat de vergunde bedrijfsvoering tenminste voldoet aan de wettelijke eisen van de Wet geurhinder en veehouderijen, stellen wij primair dat het streven onzerzijds hier zeker op gericht is, maar het afdwingen hiervan juridisch niet stand kan houden. Dit is te wijten aan de gewijzigde regelgeving.

In paragraaf 2.1 wordt ingegaan op de aangevraagde en vergunde dierbezetting en daarbij behorende milieubelasting.

Zoals reeds eerder genoemd is op 19 juli 2018 de gewijzigde Rgv en de Rav gepubliceerd in de Staatscourant en inwerking getreden op 20 juli 2018. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-39679.html>

Rekening houdende met de gewijzigde Rgv hebben wij in de onderstaande tabel opgenomen zowel de vergunde emissiefactoren als met grijs gearceerd de gewijzigde emissiefactoren en de consequenties voor de vergunde geuremissie.

Tabel 2

Vergund									
Stal nr.	Emissie punt	Diersoort	Aantal dieren	Omrekenfactoren			Ammoniak Kg/jaar	Geur OU _E /s	Fijn stof Kg/jaar
				NH ₃ ⁸	OU _E ⁹	PM10 ¹⁰			
4	A1	Gespeende biggen ¹	1.836	0,09	1,2 4,3 ¹¹	15	165,24	2.203,2 7.894,8	27,54
5	A2	Gespeende biggen ¹	1.836	0,09	1,2 4,3 ¹¹	15	165,24	2.203,2 7.894,8	27,54
6	A3	Gespeende biggen ²	2.142	0,11	1,2 4,3 ¹¹	15	235,62	2.570,4 9.210,6	32,13
7	A4a	Gespeende biggen ²	2.142	0,11	1,2 4,3 ¹¹	15	235,62	2.570,4 9.210,6	32,13
8	A4b	Gespeende biggen ²	2.448	0,11	1,2 4,3 ¹¹	15	269,28	2.937,6 10.526,4	36,72
9	B1	Vleesvarkens ³	5.488	0,53	3,5 12,7 ¹¹	31	3.116,4	20.580 69.697,6	182,28
	B2	Vleesvarkens ³	3.528	0,53	3,5 12,7 ¹¹	31	1.869,84	12.348,0 44.805,6	109,37
	C1	Vleesvarkens ³	5.488	0,53	3,5 12,7 ¹¹	31	3.116,4	20.580,0 69.697,6	182,28
	C2	Vleesvarkens ³	4.704	0,53	3,5 12,7 ¹¹	31	2.671,2	17.640,0 59.740,8	156,24

Vergund									
Stal nr.	Emissie punt	Diersoort	Aantal dieren	Omrekenfactoren			Ammoniak Kg/jaar	Geur OU _E /s	Fijn stof Kg/jaar
				NH ₃ ⁸	OU _e ⁹	PM10 ¹⁰			
10	D	Kraamzeugen ⁴	300	1,25	4,2	32	375,0	1.260,0	9,60
					15,3 ¹¹			4.590	
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.116	0,63	2,8	35	703,08	3.124,8	39,06
					10,3 ¹¹			11.494,8	
		Dekberen ⁶	41	0,83	2,8	36	34,03	114,8	1,48
					10,3 ¹¹			422,3	
		Opfokzeugen ⁷	432	0,53	3,5	31	228,96	1.512,0	13,39
					12,7 ¹¹			5.486,4	
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	0,63	2,8	35	51,66	229,6	2,87
					10,3 ¹¹			844,6	
	E	Kraamzeugen ⁴	300	1,25	4,2	32	375	1.260,0	9,60
					15,3 ¹¹			4.590	
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.156	0,63	2,8	35	728,28	3.236,8	40,46
					10,3 ¹¹			11.906,8	
		Dekberen ⁶	423	0,83	2,8	36	3,32	11,2	0,14
					10,3 ¹¹			4.356,9	
		Opfokzeugen ⁷	288	0,53	3,5	31	152,64	1.008,0	8,93
					12,7 ¹¹			3.657,6	
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	0,63	2,8	35	51,66	229,6	2,87
					10,3 ¹¹			844,6	
		Gespeende biggen ²	432	0,11	1,2	15	47,52	518,4	6,48
					4,3 ¹¹			1.857,6	
		Totaal	34.264				14.596,00	96.138,0	921,11
								337.938,4	

^{1.} gespeende biggen (D 1.1.15.4.1), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak ≤ 0,35 m²

^{2.} gespeende biggen (D 1.1.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,35 m²

3. vleesvarkens (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,8 m²
4. kraamzeugen (D 1.2.17.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
5. guste en dragende zeugen (D 1.3.12.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
6. dekberen (D 2.4.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
7. opfokzeugen (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,8 m²
8. emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens bijlage 1 van de laatste wijziging van de Regeling ammoniak en veehouderij van 1 oktober 2012 (Stcrt. 24 oktober 2012 nr. 21301)
9. aantal Odour Units per seconde per dier volgens bijlage 1 van de laatste wijziging van de Regeling geurhinder en veehouderij van 3 oktober 2011 (Stcrt. 18 oktober 2011 nr. 18729)
10. emissie in gram per dier per jaar volgens de op 15 maart 2013 op de website van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) gepubliceerde emissiefactoren
11. Wijziging bijlage 1 Regeling ammoniak en veehouderij en Regeling geurhinder en veehouderij van 19 juli 2018 (Stcrt 2018, nr. 39679)

Door de forse verhoging van de gecorrigeerde geuremissie wordt automatisch een veel hogere geurbelasting berekend bij de geurgevoelige objecten in de omgeving Houbensteyn dan de berekende geurbelasting berekend in de verleende omgevingsvergunning (zie onderstaande tabel).

Geurgevoelige objecten, niet onderdeel van een veehouderij:				
Adres geurgevoelig object	Binnen of buiten bebouwde kom	Geurbelasting (ou _E /m ³)		Gemeten tot buitenzijde Werkelijke afstand (m)
		Werkelijk	Norm	
Hoogheide 10	Buiten	11,3	14	>50
Losbaan 31 (voorheen Losbaan 1a)	Buiten	9,8	14	>50
Losbaan 27 (voorheen Losbaan 1)	Buiten	6,4	14	>50
Losbaan 43 (voorheen Losbaan 3)	Buiten	13,9	14	>50
Losbaan 45 (voorheen Losbaan 5)	Buiten	12,8	14	>50
Losbaan 46 (voorheen Losbaan 6)	Buiten	9,1	14	>50
Losbaan 47 (voorheen Losbaan 7)	Buiten	13,0	14	>50
Witveldweg 55	Buiten	4,3	14	>50
Witveldweg 66	Buiten	4,1	14	>50
Witveldweg 75	Buiten	3,3	14	>50
Denenweg 19	Buiten	4,5	14	>50
Denenweg 21	Buiten	5,2	14	>50
Denenweg 23	Buiten	6,0	14	>50
Denenweg 29	Buiten	4,6	14	>50
Denenweg 33	Buiten	4,8	14	>50
Bebouwde kom Horst a/d Maas	Buiten	0,8	3	>50
Bebouwde Melderslo	Buiten	1,5	3	>50
Bebouwde kom Gubbenvorst	Buiten	0,5	3	>50
Bebouwde kom Lottum	Buiten	0,4	3	>50

Nu in de vigerende omgevingsvergunning een aantal woningen al kritisch lagen en net kon worden voldaan aan de normstelling van $14 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kan met zekerheid worden gesteld dat, door de wettelijk gewijzigde rendementen van de luchtwassers in casu (toename geuremissie met 252 %), bij een groot aantal woningen niet meer kan worden voldaan aan de wettelijke normstelling en daardoor sprake zal zijn van een overbelaste situatie.

Verzoek 3 april 2019

Belanghebbenden stellen dat er nu sprake is van een ander verzoek dan waarop de Rechtbank Limburg reeds in beroep en verzoek om voorlopige voorziening uitspraak heeft gedaan. Het verzoek was eerder gericht op het voorkomen van een geurbelasting van meer dan $14 \text{ OU}_E/\text{m}^3$, aldus belanghebbenden. Nu is het verzoek volgens belanghebbenden veelomvattender, omdat de dreigende geurbelasting veel groter is. Dit is niet correct, nu het eerdere verzoek van twee belanghebbenden woonachtig aan de Losbaan 46 te Grubbenvorst, reeds betrekking had op een dreigende geurbelasting van $33,3 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Dit is meer dan twee maal de wettelijk toegestane geurbelasting van $14 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. De eerdere verzoeken hebben dus net als het huidige verzoek betrekking op een geurbelasting welke aanzienlijk hoger ligt dan $14 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Reeds op 20 februari 2019 is aan de Rechtbank Limburg in de zaken met kenmerk 18/3144 en 18/3148 WABOM SC een geurberekening door gemachtigde van belanghebbenden overlegd waarin op basis van de door ons vergunde situatie in 2014 de geurbelasting in de omgeving inzichtelijk is gemaakt. Hierin is ook de geurbelasting bij de woningen van de huidige verzoekers, woonachtig te Grubbenvorst, berekend. Deze berekeningen behoren daarmee tot de gedingstukken op grond waarvan de Rechtbank op 15 maart 2019, AWB/ROE 18/3143, 18/3144, 18/3145 en 18/3148 uitspraak heeft gedaan over het eerder door ons op 1 november 2018 vastgestelde besluit. De beroepen zijn ongegrond verklaard en de verzoeken om voorlopige voorziening zijn toen afgewezen. **Van een ander verzoek is nu dan ook geen sprake.**

De gevreesde geurbelasting is verder louter theoretisch aan de orde, gebaseerd op een geurverwijderingsrendement van 45 % en pas bij het volledig gevuld hebben van alle stallen. Deze situatie zal zich sowieso voorlopig niet gaan voordoen, althans pas ruim na oktober/november 2019.

Ondanks dat er geen sprake is van een herhaald verzoek, zoals in artikel 4:6 van de Awb is bedoeld, nu een andere verzoeker tot wijziging/intrekking van de vigerende vergunning verzoekt, is er volgens ons geen sprake van nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden die zijn aangevoerd, dan wel uit het aldus aangevoerde kan worden afgeleid dat zich een relevante wijziging van het recht heeft voorgedaan. Wij zien er dan ook geen aanleiding toe, gesterkt door de uitspraak van de Rechtbank Limburg van 15 maart 2019 en de uitspraak van de Voorzitter van de ABRs van 17 mei 2019, een nieuw besluit te nemen dat afwijkt van het besluit van 1 november 2018.

4 Zienswijzen

gereserveerd

5 Bijlage 1 toegevoegd voorschrift

Aan de omgevingsvergunning van 21 januari 2014 met kenmerk 10/26186 is bij besluit van 1 november 2018 toegevoegd een nieuw vergunningsvoorschrift:

2.3A

- a. Vergunninghoudster **dient ernaar te streven** de geurvrachten per emissiepunt van de afzonderlijke stallen te laten voldoen aan de geurvrachten (NIET grijs gearceerd, negende kolom bovenste getal) en **in ieder geval verplicht te laten** voldoen aan de geurvrachten (WEL grijs gearceerd, negende kolom, onderste getal), beide opgenomen in tabel 2, zoals weergegeven in hoofdstuk 5 van dit besluit.
- b. Binnen 4 maanden na het volledig in gebruik nemen van de afzonderlijke stallen met de nummers 8 (emissiepunt A4b), 9 (emissiepunt B1) en 10 (emissiepunten D en E) moet vergunninghoudster, door middel van geurmetingen volgens NTA 9065, aantonen dat de geurvrachten per emissiepunt van de dierenverblijven voldoen aan het gestelde onder a. Het meetplan moet vooraf worden voorgelegd aan en goedgekeurd zijn door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag moet tijdig in kennis gesteld worden van de data en tijdstippen waarop de geurmetingen plaatsvinden zodat zij bij de geurmetingen aanwezig kan zijn. Het onderzoek dient onder representatieve bedrijfsomstandigheden (sowieso in de zomerperiode tussen 10.00 en 14.00 uur) door een geaccrediteerde meetinstantie (monstername, analyse en debietmetingen) uitgevoerd te worden.
- c. De resultaten worden binnen twee maanden na uitvoering van het onderzoek, zoals bedoeld onder b van dit voorschrift, overgelegd aan het bevoegd gezag.
- d. De metingen, zoals bedoeld onder b van dit voorschrift, dienen één maal per twee jaar te worden herhaald.
- e. Indien uit in totaal 3 geurmetingen, zoals bedoeld onder b van dit voorschrift, is gebleken dat wordt voldaan aan de geurvrachten, zoals bedoeld onder a, hoeven herhalingsmetingen, zoals bedoeld in sub d van dit voorschrift niet meer plaats te vinden.
- f. De meetresultaten van iedere meting, zoals bedoeld onder c van dit voorschrift, worden door bevoegd gezag gedeeld met belanghebbenden in de omgeving.

6 Bijlage 2 gewijzigd bestaand voorschrift

De omgevingsvergunning van 21 januari 2014 met kenmerk 10/26186 is bij besluit van 1 november 2018 de vigerende vergunning als volgt gewijzigd: gewijzigd vergunningsvoorschrift 2.3:

2.3 Algemeen

- De stalnummers 4 t/m 10 (emissiepunten A1 t/m A3, A4a, A4b, B1, B2, C1, C2, D en E) moeten zijn uitgevoerd met een gecombineerd luchtwassysteem (BWL 2009.12 van oktober 2009).
- De stallen moeten worden uitgevoerd overeenkomstig de bij de aanvullende gegevens van 18 juni 2013 behorende tekening(en), dimensioneringsplan en bijlage(n), tenzij anders in de voorschriften staat aangegeven. In afwijking van het gestelde onder b geldt voor stal 9 het dimensioneringsplan, opgenomen als bijlage 5 bij dit besluit.
- De geurvrachten per emissiepunt dienen zo dicht als mogelijk bij de in de onderstaande tabel weergegeven geurvrachten te liggen:

Stal nr.	Emissiepunt	Diersoort	Geur OU _E /s
4	A1	Gespeende biggen	2.203,2
5	A2	Gespeende biggen	2.203,2
6	A3	Gespeende biggen	2.570,4
7	A4a	Gespeende biggen	2.570,4
8	A4b	Gespeende biggen	2.937,6
9	B1	Vleesvarkens	20.580
	B2	Vleesvarkens	12.348,0
	C1	Vleesvarkens	20.580,0
	C2	Vleesvarkens	17.640,0
10	D	Kraamzeugen	1.260,0
		Guste en dragende zeugen	3.124,8
		Dekberen	114,8
		Opfokzeugen	1.512,0
		Guste en dragende zeugen	229,6
	E	Kraamzeugen	1.260,0
		Guste en dragende zeugen	3.236,8
		Dekberen	11,2
		Opfokzeugen	1.008,0
		Guste en dragende zeugen	229,6
		Gespeende biggen	518,4
		Totaal	96.138,0

- d. Het is verboden de inrichting uit te breiden met te houden landbouwhuisieren middels de zogenaamde 50/50 regel³, op grond waarvan de helft van de geurwinst die door geurreducerende maatregelen wordt bereikt door de veehouder gebruikt mag worden om meer dieren te houden.

³ De aanpassing van de geurreductiepercentages voor combi luchtwassers zal voor bedrijven waar deze wassers zijn toegepast geen gevolgen hebben voor het huidige vergunde of toegestane aantal dieren, maar zal wel de mogelijkheden voor uitbreiding inperken. Deze bedrijven zullen echter niet geheel “op slot” komen te zitten. Veehouders kunnen, ook met de nieuwe reductiepercentages, op hun bestaande locaties uitbreiden en zich op nieuwe locaties vestigen zolang zij daarmee de geurnorm (voor belasting van omliggende woningen) van de Wgv of het Activiteitenbesluit niet overschrijden. De aanpassing van de reductiepercentages zal er wel toe leiden **dat in meer gevallen de geurbelasting van de omliggende woningen boven de geurnorm komt te liggen. Volgens de Wgv en het Activiteitenbesluit geldt dan de zogenoemde 50% regel.** Namelijk als in zo’n situatie op één of meerdere stallen binnen het bedrijf een techniek wordt toegepast die de geuremissie reduceert, kan de helft van deze geurwinst worden gebruikt voor uitbreiding. **Dat geldt ook na de aanpassing van de reductiepercentages.** De mogelijkheden voor uitbreiding zullen beperkter zijn omdat het geurreducerend effect van de combi luchtwasser lager is en er op dit moment geen effectievere geurreducerende maatregelen beschikbaar zijn.